

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตร การปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก
จำนวน ๖ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนจัดการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ ประชาชน อาชีวอาชีวเกษตร อาชีพค้าขายอาชีพบริการชุมชนอาชีพหัตถกรรมอาชีพอุตสาหกรรม เพื่อเป็นเครื่องมือในการ ยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือนสามารถประกอบอาชีพหลัก หรือเป็นอาชีพ เสริมให้แก่ครอบครัวได้และส่งเสริมสนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด Soft Power เพื่อเปิดโอกาส ในการต่อยอด สร้างมูลค่า และ สร้างรายได้ รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปะ วัฒนธรรม ภาษา และส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศ และต่างประเทศ อาทิ ด้านการท่องเที่ยว/ งานเทศกาลประเพณี ไทย ด้านดนตรีและศิลปะ ด้านวรรณกรรม/หนังสือ ด้านสินค้าและบริการรวมทั้ง การใช้ พื้นที่เป็นสถานที่ เรียนรู้วัฒนธรรม ศิลปะ และประวัติศาสตร์ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีด ความสามารถของ ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่ มั่งคั่งและมั่นคง การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองของ สก.ระดับอำเภอ เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว จึง ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ ใน อาชีพ โดยตรง ผู้สอนเป็นวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นผู้ประกอบการในอาชีพนั้น ๆ ให้ ความสำคัญต่อการ ประเมินผลการจบหลักสูตรที่เน้นทักษะ ความสามารถ และการมีผลงาน ชิ้นงาน ที่ได้ มาตรฐานออก สู่ตลาดได้ การพัฒนาหลักสูตรอาชีพ จึงต้องปรับใหม่โดยการพัฒนาให้ครบวงจร ประกอบด้วย ช่องทางการ ประกอบอาชีพ ทักษะ ของอาชีพ การบริหารจัดการ และโครงการอาชีพพร้อมแหล่งเงินทุน และให้ ผู้เรียนที่ เรียนจบจากหลักสูตรอาชีพมีความมั่นใจว่าจะสามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้ ได้อย่างแท้จริง จึง ขอให้ สถานศึกษาที่นำ หลักสูตรที่ได้พัฒนา แล้วนั้น นำมาคัดเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการของพื้นที่ และนำไป อนุมัติใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. หลักสูตร การปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๑
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ จุดประสงค์	๑
๑.๓ เป้าหมาย	๑
๑.๔ ระยะเวลา	๑
๑.๕. เนื้อหาหลักสูตร	๑
๑.๖ การจัดกระบวนการเรียนรู้	๒
๑.๗ สื่อการเรียนรู้	๒
๑.๘ การวัดและประเมินผล	๒
๑.๙ การจบหลักสูตร	๒
๑.๑๐ เอกสารหลักฐานการศึกษา	๑
๑.๑๑ การเทียบโอน	๒
๒. โครงสร้างหลักสูตรการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๓
ภาคผนวก	
แบบทดสอบก่อนเรียนการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๖
ใบความรู้ การปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๗
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๙
แบบทดสอบหลังเรียน การปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๑๐
เฉลยการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๑๐

หลักสูตร การปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก จำนวน ๖ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม

๑. ความเป็นมาการปลูกผักสวนครัวเป็นอาชีพเกษตรกรรมที่ทำได้ง่ายสำหรับบริโภคและจำหน่ายในครัวเรือนและพื้นที่ว่างในบริเวณบ้านหลากหลายชนิดไม่จำเป็นต้องหาซื้อมาจากท้องตลาดแต่สามารถปลูกเองที่บ้านได้ โดยกรรมวิธีการปลูกที่ไม่ยุ่งยากเรียกว่า ผักสวนครัวปลูกลงในถุง โตเร็วได้ผลผลิตไวกินในครัวเรือนได้เป็นอย่างดีลดภาระค่าใช้จ่ายได้อย่างต่อเนื่องแต่ไม่เหมาะจะปลูกค้าขายเพราะใช้บริเวณมาก ซึ่งการปลูกผักสวนครัวนั้น เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ความพอประมาณ ความพอเพียง เน้นปลูกเพื่อกินเอง เหลือก็จำหน่าย สร้างรายได้ต่อไป

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ (การปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก)

๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม และปลูกฝังปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้มีทักษะการประกอบอาชีพสร้างรายได้ในการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าได้เป็นอาชีพเสริมและทำงานใช้พื้นที่ไม่มากและสามารถปลูกในครัวเรือนได้

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

๔. ระยะเวลา

ระยะเวลาตลอดหลักสูตร จำนวน ๖ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๑ ชั่วโมง

๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๕ ชั่วโมง

๕. เนื้อหาหลักสูตร

๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการปลูกผักสวนครัวตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและ เกษตรทฤษฎีใหม่ (การปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก)

๒. พื้นที่การปลูกผักได้สมควรเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ เช่นบ่อน้ำขุดบ่อน้ำธรรมชาติแม่น้ำคลองอ่างเก็บน้ำ คลองชลประทานหรือแนวส่งน้ำชลประทาน

๓. ชนิดของพืชผักส่วนใหญ่มีความต้องการน้ำสูง โดยเฉพาะหน้าแล้งที่อากาศแห้งและอัตราการระเหยน้ำสูงกว่าฤดูอื่นๆ จำเป็นต้องมีน้ำเพียงพอเพื่อให้ผักสามารถเติบโตจนถึงฤดูการเก็บเกี่ยว

๔. ชนิดของพันธุ์ผักสวนครัวในตะกร้าที่ปลูกในพื้นที่ชุมชนที่เหมาะสมแก่การเพราะปลูก

๖. การจัดการเรียนรู้

๑. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
๒. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
๓. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๔. ฝึกปฏิบัติจริง

๗. สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสารประกอบการเรียนรู้(หลักสูตรวิชาชีพ)
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๘. การวัดและประเมินผล

๑. การทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ

๙. การจบหลักสูตร

- ๙.๑ มีระยะเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- ๙.๒ มีผลการเรียนผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้
 - ๑) ภาคทฤษฎี สัดส่วนร้อยละ ๒๐
 - ๒) ภาคปฏิบัติ สัดส่วนร้อยละ ๘๐

๑๐. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

- ๑ ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
- ๒.วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

๑๑. การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติกนี้ สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หรืออื่นๆ ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด

โครงสร้างหลักสูตรการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	สื่อการเรียนรู้	การจัดกระบวนการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	จำนวนชั่วโมง	
							ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการปลูกผักสวนในตะกร้าพลาสติก	๑. บอกความสำคัญการเห็นช่องทางของการประกอบอาชีพ การปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก ๒.บอกความเป็นไปได้ในการ ประกอบอาชีพได้ ๓. บอกและหาพื้นที่ปลูกที่เหมาะสมได้ ๔. บอกทิศทางการประกอบอาชีพได้	๑.ความสำคัญในการประกอบอาชีพการปลูกผักสวนครัว ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ (การปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก) ๒.พื้นที่การปลูกผักได้ดีควรเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ เช่นบ่อน้ำ ขุดบ่อน้ำธรรมชาติแม่น้ำคลอง อ่างเก็บน้ำคลองชลประทานหรือ แนวส่งน้ำชลประทาน ๓.ชนิดของพืชผักส่วนใหญ่มีความต้องการน้ำสูง โดยเฉพาะหน้าแล้งที่อากาศแห้งและอัตราการระเหยน้ำสูงกว่าฤดูอื่นๆ จำเป็นต้องมีน้ำเพียงพอเพื่อให้ผักสามารถ เติบโตจนถึงฤดูการเก็บเกี่ยว ๔. ชนิดของพันธุ์ผักสวนครัว ในตะกร้าพลาสติกที่ปลูกใน พื้นที่ชุมชนที่เหมาะสมแก่การ เพาะปลูก	๑. สื่อเอกสารประกอบการเรียนรู้(หลักสูตรวิชาชีพ) ๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑๑ ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจากเอกสารสื่อ อิเล็กทรอนิกส์สื่อของจริงสื่อบุคคลในชุมชนเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ ผู้เรียนวิเคราะห์พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกผักและสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ผู้เรียนศึกษาดูงานในสถานที่กรณีศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆในอาชีพที่ ตัดสินใจเลือกปลูกผักชนิดใด ๑.๔ ครูผู้เรียนและผู้รู้ร่วมกันอภิปราย เกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติกในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง	๑. การทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ	๑ ชม.	๕ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	สื่อการเรียนรู้	การจัดกระบวนการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	จำนวนชั่วโมง	
							ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒	๒. ทักษะการประกอบอาชีพการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๒.๑ สามารถเตรียมการประกอบอาชีพการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๒.๑ การเตรียมตะกร้าและการเตรียมดิน ๒.๒ การเตรียมปลูกผัก และวัสดุ อุปกรณ์ ในการปลูกผัก ๒.๓ วิธีเตรียมปรุงดินในตะกร้าก่อนทำการปลูกผัก ๒.๔ วิธีปลูกผัก ๒.๕ วิธีการและขั้นตอนการปลูกผักของแต่ละพันธุ์ผัก ความเหมาะสม และระยะเวลาในการปลูกผักชนิดต่างๆ	๑. สื่อเอกสารประกอบการเรียนรู้(หลักสูตรวิชาชีพ) ๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒.๑ ทบทวนความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับชนิดพันธุ์ผักที่จะปลูก ๒.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๓ จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชนพร้อมจดบันทึก ๒.๔ จัดทำแผนการเรียนรู้ ๒.๕ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ และฝึกทักษะอาชีพตามหลักสูตรและตามแผนการเรียนรู้ ๒.๖ ครูและผู้เรียนร่วมกันจัดกระบวนการเรียนรู้ ๒.๗ จดบันทึกผลการเรียนรู้ ๒.๘ ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด ๒.๙ ผู้เรียนปฏิบัติจริง	ประเมินผลจากการปฏิบัติ		
๓	๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๑.สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก ๒.สามารถวางแผนการจัดการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก	๑.การคำนวณระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวและการดูแลรักษาพืชผักที่ปลูกได้ ๒. การควบคุมมาตรฐานของผลผลิต	๑. สื่อเอกสารประกอบการเรียนรู้(หลักสูตรวิชาชีพ) ๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑. การบริหารจัดการการผลิตจัดให้ผู้เรียนสำรวจและศึกษาพันธุ์ผักให้เหมาะสมกับระยะเวลาปลูกและการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ	๑. การทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ๒. การประเมินผลงาน ระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ		

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	สื่อการเรียนรู้	การจัดกระบวนการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	จำนวนชั่วโมง	
							ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๓.สามารถควบคุมคุณภาพผลิต ผักที่ปลูกได้อย่าง เหมาะสม ๔.สามารถโฆษณา ประชาสัมพันธ์การจำหน่ายได้	๓.การเก็บผลผลิต ๔.การประชาสัมพันธ์ และการจำหน่าย		๒. การบริหารจัดการผลผลิตและการเก็บผลผลิต จากสถานการณ์จริง			
๔	. โครงการ ประกอบ อาชีพ การ ปลูกผัก สวนครัว ในตะกร้า พลาสติก	๑. บอกความสำคัญของ โครงการประกอบอาชีพการ ปลูกผักสวนครัวในตะกร้า พลาสติก ๒.บอกประโยชน์ของโครงการ ประกอบอาชีพการปลูกผักสวน ครัวในตะกร้าพลาสติก ๓. บอกองค์ประกอบของ โครงการอาชีพการปลูกผักสวน ครัวในตะกร้าพลาสติก ๔. บอกการประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการอาชีพการปลูกผักสวน ครัวในตะกร้าพลาสติก	๑.ความสำคัญ ของ โครงการ ๒.ประโยชน์ของ โครงการ ๓.องค์ประกอบ ของ โครงการ ๔.การเขียน โครงการ ๕.การประเมิน ความ เหมาะสม และ สอดคล้องของ โครงการ ๖. การพัฒนา โครงการและกร นำไปใช้ประโยชน์	๑.สื่อเอกสาร ประกอบการ เรียนรู้ (หลักสูตร วิชาชีพการปลูก ผักในตะกร้า พลาสติก) ๒.ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบ ความรู้เรื่อง ความสำคัญของ โครงการอาชีพประโยชน์ของ โครงการอาชีพองค์ประกอบของ โครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการ สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดในการ ดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้ ๒. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสมและถูกต้องพร้อมจัดการอภิปราย เพื่อ สรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการ อาชีพที่ดีเหมาะสมและถูกต้อง ๓. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ ๔. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความ เหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพ			

แบบทดสอบก่อนเรียนหลักสูตรวิชาการปลูกผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก

๑. ข้อใดคือความหมายของ “พืชผักสวนครัว”

- ก. ผักที่ปลูกไว้เพื่อประดับบ้าน
- ข. ผักที่ปลูกไว้เพื่อแจกเพื่อนบ้าน
- ค. ผักที่ปลูกไว้เพื่อรับประทานในครัวเรือน

๒. ข้อใดคือความหมายของ “พืชผักสวนครัว”

- ก. ผักที่ปลูกไว้เพื่อประดับบ้าน
- ข. ผักที่ปลูกไว้เพื่อแจกเพื่อนบ้าน
- ค. ผักที่ปลูกไว้เพื่อรับประทานในครัวเรือน

๓. สถานที่ใดเหมาะสมกับการปลูกผักพืชสวนครัวในตะกร้าพลาสติก มากที่สุด

- ก. มีร่มใหญ่จากต้นไม้ใหญ่
- ข. อยู่ห่างไกลจากที่พักอาศัย
- ค. ใกล้ที่พักและแหล่งน้ำ

๔. ดินที่เหมาะสมกับการปลูกพืชผักสวนครัวควรมีลักษณะอย่างไร

- ก. ดินที่กักเก็บน้ำ ได้ดีน้ำซึมผ่านได้ยาก
- ข. ดินที่มีเนื้อดินร่วนซุย มีอินทรีย์วัตถุมาก
- ค. ดินที่มีหน้าดินตื้น มีอินทรีย์วัตถุน้อย

๕. เม็ดพันธุ์ผักลักษณะใดที่ควรคัดเลือกไว้ขยายพันธุ์

- ก. เมล็ดที่อ่อนนุ่ม
- ข. เมล็ดที่แก่จัด เนื้อแน่นแข็ง
- ค. เมล็ดที่มีลักษณะเบา

การปลูกพืชผักสวนครัวในตะกร้าพลาสติก

๑) รู้จักพืชผักสวนครัวพืชผักสวนครัว หมายถึง พืชที่ปลูกเพื่อใช้ในการปรุงอาหาร ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะการนำมาประกอบอาหารได้ ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ใช้ผลเป็นอาหาร เช่น แตงกวา มะเขือเทศ พริกหวาน. ใช้ใบและลำต้นเป็นอาหาร เช่น ผักกาดขาว ตำลึง ผักคะน้า สรระแห่น

๓. ใช้ดอกเป็นอาหาร เช่น กะหล่ำดอก ดอกแค บร็อคโคลี่

๔. ใช้หัวหรือรากที่อยู่ใต้ดินเป็นอาหาร เช่น หอมหัวใหญ่ แครอท กระเทียม ขิง

๒) การขยายพันธุ์พืชผักสวนครัว วิธีการขยายพันธุ์พืชผักสวนครัว มีหลายวิธีดังนี้

๑. การเพาะเมล็ด เป็นวิธีการนำเมล็ดพันธุ์พืชที่คัดเลือกพันธุ์แล้วมาหว่าน โรย หรือหยอดลงในหลุม ในภาชนะตะกร้าหรือ แปลงเพาะที่เตรียมไว้ซึ่งก่อนที่จะเพาะเมล็ด ต้องเตรียมดินโดยคายน้ำหรือวัชพืช ให้หมดตากดินไว้ประมาณ ๒-๓ วัน แล้วย่อยดินให้ร่วนซุยจากนั้นใส่ปุ๋ยคอกผสมให้เข้ากัน แล้วนำไปใส่ในภาชนะ หรือแปลงเพาะที่เตรียมไว้

๓.) การแยกหน่อหรือหัว เป็นวิธีการขยายพันธุ์พืชที่นิยมทำกันมาก เพราะจะทำให้พืชไม่กลายพันธุ์ สามารถทำได้รวดเร็ว และพืชเจริญเติบโตได้ดีกว่าเพาะเมล็ด พืชสวนครัว ที่ใช้หน่อหรือหัวขยายพันธุ์ เช่น หัวหอม กระเทียม ขิง ข่า การขยายพันธุ์พืชโดยการแยกหน่อหรือหัว เป็นวิธีการนำหน่อหรือหัวของพืชที่คัดเลือกแล้วมาปลูก ลงในภาชนะตะกร้าหรือแปลงเพาะที่เตรียมดินไว้จากนั้นกลบดินและกดให้แน่น รดน้ำให้ขึ้นเพื่อให้พืชแทงหน่อได้ง่าย

๔) การปลูกพืชผักสวนครัว เมื่อพืชผักสวนครัวที่ปลูกเติบโตขึ้นสักระยะเราต้องทำการย้ายต้นกล้าของพืชผักสวนครัวจากภาชนะ กระบะเพาะมาปลูกในตะกร้าที่เตรียมไว้ เพื่อให้พืชผักสวนครัวเจริญเติบโตต่อไป การย้ายต้นกล้าไปปลูกในตะกร้ามีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑. เตรียมดินในตะกร้าปลูกและชุดหลุมให้ลึกพอสมควร

๒. ใช้ช้อนขุดปลูกย้ายต้นกล้าโดยมีดินติดรากมาด้วย

๓. จับปลายใบของต้นกล้างลงในหลุมที่เตรียมไว้แล้วเกลี่ยดินกลบจากนั้นกดดินรอบๆ โคนต้นให้แน่น

๔. รดน้ำให้ชุ่มทั้งแปลง และทำเพิงบังแดดจนกว่าต้นกล้าจะแข็งแรง

๕) การบำรุงรักษาพืชผักสวนครัว การบำรุงรักษาพืชผักสวนครัวอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้พืชที่ปลูกไว้เจริญเติบโตและงอกงามได้ดี โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

๑. การรดน้ำควรรดน้ำในตอนเช้าและตอนเย็นโดยค่อยๆรดน้ำให้ชุ่มขึ้นแต่อย่าให้แฉะจนเกินไป เพราะจะทำให้รากเน่าได้

๒. การพรวนดิน ควรพรวนดินทุกๆ ๗-๑๐ วัน โดยพรวนให้ทั่วทั้งตะกร้า และพรวนให้ลึกพอสมควร แต่ควรระวังไม่ให้ถูกราก

๓. การใส่ปุ๋ยควรเลือกใส่ปุ๋ยให้เหมาะสมกับพืชโดยโรยให้ทั่วทั้งตะกร้าปลูกในปริมาณที่พอเหมาะแล้วรดน้ำ ให้ชุ่มชื้นหลังจากใส่ปุ๋ยแล้วทุกครั้ง ให้ถูกราก เพราะอาจทำให้รากขาดได้

๔. การกำจัดวัชพืช และศัตรูพืช ขณะพรวนดินควรถอนหรือเก็บวัชพืชออกให้หมด และควรคายหญ้า ในตะกร้าปลูกอยู่เสมอ

๕. การเก็บเกี่ยวพืชผักสวนครัว การเก็บเกี่ยวพืชผักสวนครัวจะท ามือผักเจริญเติบโตเต็มที่ซึ่ง มีข้อปฏิบัติดังนี้

๑. ควรเก็บเกี่ยวเกี่ยวผลผลิตตอนเช้าหรือตอนเย็น

๒. ควรใช้กรรไกรตัดกิ่งหรือมีดมีคมเก็บเกี่ยวเพราะจะทำให้พืชผักไม่ช้ำ

๓. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วควรนำพืชผักไปแช่น้ำหรือพรมน้ำเพื่อป้องกันผักเหี่ยว

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ-สกุล.....

หลักสูตร.....กลุ่ม.....

คำชี้แจง: ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

แบบทดสอบหลังเรียน

๑. ข้อใดคือความหมายของ “พืชผักสวนครัว”
 - ก. ผักที่ปลูกไว้เพื่อประดับบ้าน
 - ข. ผักที่ปลูกไว้เพื่อแจกเพื่อนบ้าน
 - ค. ผักที่ปลูกไว้เพื่อรับประทานในครัวเรือน
๒. พืชชนิดใดที่นิยมเพาะต้นกล้าก่อนน ำไปปลูกในตะกร้าพลาสติก
 - ก. พริก
 - ข. ผักบุ้ง
 - ค. สะระแหน่
๓. สถานที่ใดเหมาะสมกับการปลูกผักพืชสวนครัวในตะกร้าพลาสติก มากที่สุด
 - ก. มีร่มใหญ่จากต้นไม้ใหญ่
 - ข. อยู่ห่างไกลจากที่פקอาศัย
 - ค. ใกล้ที่פקและแหล่งน้ำ
๔. ดินที่เหมาะสมกับการปลูกพืชผักสวนครัว ควรมีลักษณะอย่างไร
 - ก. ดินที่กักเก็บน้ำได้ดีน้ำซึมผ่านได้ยาก
 - ข. ดินที่มีเนื้อดินร่วนซุย มีอินทรีย์วัตถุมาก
 - ค. ดินที่มีหน้าดินตื้นมีอินทรีย์วัตถุน้อย
๕. เม็ดพันธุ์ผักลักษณะใดที่ควรคัดเลือกไว้ขยายพันธุ์
 - ก. เมล็ดที่อ่อนนุ่ม
 - ข. เมล็ดที่แก่
 - ค. เมล็ดที่มีลักษณะเบาจัด เนื้อแน่นแข็ง

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน

- ข้อ ๑ ค. ผักที่ปลูกไว้เพื่อรับประทานในครัวเรือน
- ข้อ ๒ ก. พริก
- ข้อ ๓ ค. ใกล้ที่פקและแหล่งน้ำ
- ข้อ ๔ ข. ดินที่มีเนื้อดินร่วนซุย มีอินทรีย์วัตถุมาก
- ข้อ ๕ ข. เมล็ดที่แก่จัด เนื้อแน่นแข็ง

